

Valtuustokauden 2017 - 2021 työskentelyn arviointi

Kaupunginhallitus 10.05.2021 § 206
789/12.03.02.00/2021

Valmistelija

Hallintojohtaja Riitta Luotio ja viestintä- ja kehittämispäällikkö Tiina Rinne-Kylänpää:

Valtuuston tärkein tehtävä on kaupungin strateginen johtaminen. Tätä tehtävää korostaa myös nykyinen kuntalaki. Kaupunginvaltuuston rooli on keskeinen koko kuntakonsernin johtamisessa ja ohjaamisessa. Kunnan strategiaprosessia ja strategian sisältöjen toteutumista suositellaan arvioimaan itsearviointina valtuustokauden päättyessä. Valtuustokauden päättyessä tehtävä arviointi mahdollistaa "testamentin" tulevalle valtuustolle kaupungin strategian tilanteesta, päivitystarpeesta sekä strategiaprosessin kehittämisestä jatkossa.

Valtuuston rooli kaupungin toiminnan, talouden ja kuntakehityksen ohjaajana sekä kunnan asukkaiden itsehallinnon ensisijaisimpana toteuttajana tulee olla vahva. Toimintaympäristön analysointi, muutossuuntien havaitseminen, ajantasaisen strategian luominen ja sen arviointi ovat valtuustotyöskentelyn ydintä. Nykyinen valtuustokausi jatkuu normaalia pidempään eli 31.7.2021 asti. Tämä on seurausta kuntavaalien siirtymisestä huhtikuulta kesäkuuhun

Valtuustotyön kasvavien vaatimusten myötä valtuustotyöskentelyn kehittäminen ja monipuolistaminen on ajankohtaista. Päätöskokousten lisäksi mahdollisia työskentelymuotoja ovat seminaari-, iltakoulu- ja tiimityöskentelyt sekä kyselytunnit. Tällaisilla toimenpiteillä voidaan kehittää poliittisen ja ammatillisen johdon yhteistyötä sekä lisätä toimijoiden välistä luottamusta. Se, miten kehittämisen vaikutus näkyy luottamushenkilöiden työssä, vaatii toiminnan arviointia.

Tuleva valtuustokausi 2021 - 2025 tulee olemaan monella tavalla poikkeava. Uudet valtuustot aloittavat työskentelynsä todennäköisimmin koronapandemian edelleen vallitessa. Naantalin jalostamotoiminnan lakkauttaminen vaikuttaa kaupungin talouteen sekä kunnallisverotulojen että yhteisöverotuoton kautta. Valmisteilla oleva sosiaali- ja terveystalouden uudistus vaikuttaa toteutuessaan merkittävästi paikallisen ja alueellisen tason toimintaan. Uudistuksen eduskuntakäsittely on vielä kesken ja aikaa täytäntöönpanoon jää niukasti. Mitä toimivampi yhteistyö ja yhteishenki aluella on, sitä suuremmalla varmuudella uusituksella saavutetaan sotepalveluihin ja kustannustehokkuuteen liittyvät tavoitteet. Hyvinvointialueiden perustaminen muuttaa kuntien roolia ja tehtäväkenttää vuoden 2023 alusta lukien. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirtyvät uudelle itsehallinnolliselle sote-maakunnalle. Kaupungin tehtävät kaventuvat ja työntekijämäärä vähenee. Käyttötalousmenoista siirtyy noin puolet sote-maakunnille. Kaupungin tuloja alennetaan siirtyviä kustannuksia vastaavasti valtionosuuksia, yhteisöveron tuottoa ja kunnallisveroa pienentämällä. Väestömuutokset, digitalisaatio ja ilmastonmuutos lisäävät tarvetta tulevaisuutta koskevasta keskustelusta.

Kuntaliitto on suositellut, että nyt istuntokauttaan päättävät valtuustot arvioisivat omaa toimintaansa, saavuttamia tuloksia, käyttämiään työsken-

telytapoja sekä toimintansa kehittämistarpeita. Itsearviointiin yhteydessä olisi tärkeää kartoittaa, miten niin valtuustotyöstä luopuvat kuin siellä työskentelyään jatkavat ovat kokeneet edellytyksensä hoitaa valtuutetun työtä ja mahdollisuutensa vaikuttaa valtuustotyön kautta sekä mihin suuntaan valtuustotyötä olisi heidän mielestään kehitettävä.

Elinvoimainen kaupunki tarvitsee hyvin toimivaa luottamushenkilötyötä ja kaupunkilaisten aktiivisuutta. Toimiva luottamushenkilötyöskentely luo pohjan onnistuneelle muutosjohtamiselle. Kuntavaalivuotena on mahdollisuus kiinnittää huomiota luottamushenkilötyöhön ja sen edellytysten kehittämiseen. Eräänä kehittämistyövälineenä toimii myös valtuutettujen ja kaupunginhallituksen oman työskentelyn itsearviointi.

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen tulee

- 1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- 4) edustaa kuntaa työnantaja a ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- 7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta järjestämisestä.

Kunnanhallituksen tehtävien toteuttamista edellyttävää poliittista yhteistyötä johtaa kunnanhallituksen puheenjohtaja (Kuntalaki § 40). Naantalien kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta määritellään Naantalien kaupungin hallintosäännössä.

Kuntaliitto suosittaa, että luottamushenkilöt tekevät säännöllisesti itsearviointin omasta toiminnastaan. Itsearviointit voidaan toteuttaa sähköisellä kyselylomakkeilla, johon kaikki valtuutetut ja kaupunginhallituksen jäsenet vastaavat henkilökohtaisesti. Menneen valtuustokauden työskentelyn arviointi ja tulevan kauden suunnittelu tapahtuvat kunnan sisäisenä työnä.

Itsearviointi on Naantalissa suoritettu viimeksi keväällä 2017. Nykyisen valtuustokauden osalta arvioinnin kysymykset ovat pitkälti samat. Näin vertailtavuus aikaisempaan itsearviointiin säilyy. Kysymyspatteristoon on lisätty oma osionsa koronapandemiaan liittyvä osio.

Oheismateriaali:

- Valtuustotyöskentelyn arviointi, lomakemalli
- Hallitustyöskentelyn arviointi, lomakemalli

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää toteuttaa kaupunginvaltuuston ja -hallituksen työskentelyn itsearviointin. Kyselyjen tuloksista raportoidaan po. toimielimille.

Päätös

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.